

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อทรัพย์สินของคนต่างด้าว

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้มีหนังสือที่ พณ ๐๘๑๐/๒๗๗ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายโดยมีข้อเท็จจริงว่า บริษัท ฮอนด้า ลีสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยและมีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวได้ยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับธุรกิจให้เช่ารถยนต์นั่งยี่ห้อฮอนด้า ซึ่งเป็นธุรกิจตามบัญชีสาม (๒๑) การทำธุรกิจบริการอื่น ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕

ในการพิจารณาคำขออนุญาต คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวได้ตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณากลับกรองคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวขึ้นมาซึ่ง คณะอนุกรรมการได้เสนอเห็นควรอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม (๒๑) การทำธุรกิจบริการให้เช่ารถยนต์นั่งยี่ห้อฮอนด้าแบบลีสซิ่ง และให้บริการกู้ยืมเงินแก่บริษัทในเครือ ส่วนธุรกิจบริการ ให้เช่าซื้อทรัพย์สิน (รถยนต์นั่งยี่ห้อฮอนด้า) ยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่าจะกำหนดให้เป็นการประกอบธุรกิจตาม บัญชีสาม (๑๔) การค้าปลีก หรือบัญชีสาม (๒๑) การทำธุรกิจบริการอื่น จึงให้หาข้อมูลเพิ่มเติมโดยการสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) กรมสรรพากร ซึ่งเห็นว่า บทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการให้เช่าซื้อทรัพย์สินมีมาตรา ๗๗/๑(๔)(ก) ว่าด้วยการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและมาตรา ๙๑/๑(๔) ว่าด้วยการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะที่กำหนดให้การเช่าซื้อถือเป็นการ “ขาย” เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี และ ๒) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์เดิม) ซึ่งเห็นว่า ตามระบบ CPC (Central Product Classification) ของสหประชาชาติได้จัดธุรกิจให้เช่าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจบริการแยกต่างหากจากธุรกิจค้าปลีกรถยนต์ ดังนั้น ธุรกิจให้เช่าซื้อทรัพย์สินน่าจะถือเป็นธุรกิจบริการประเภทหนึ่งแยกต่างหากจากธุรกิจ ค้าปลีก โดยเป็นผู้ให้บริการด้านการเงินที่มีการคิดดอกเบี้ยจากลูกค้า

อย่างไรก็ดี ในประเด็นว่า การให้เช่าซื้อทรัพย์สินเป็นการค้าปลีกสินค้าตามบัญชี ข. หมวด ๓(๑) ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ หรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗)^๑ ได้เคยให้ความเห็นไว้ในการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายตาม

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๙๐๑ /๐๓๐๕ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ บันทึก เรื่อง การควบคุมการประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อทรัพย์สินและธุรกิจลีสซิ่งของคนต่างด้าวตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (เรื่องเสรีที่ ๕๐๕/๒๕๓๑)

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ สรุปความได้ว่า การค้าปลีกสินค้า หมายความว่า การขายสินค้าหรือโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้า โดยมีค่าตอบแทนเป็นทอดสุดท้ายให้แก่ผู้ใช้ ดังนั้น การให้เช่าซื้อทรัพย์สินและธุรกิจสิ่งซึ่งที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ หรือในที่สุดอาจมีการโอนกรรมสิทธิ์เป็นทอดสุดท้ายให้แก่ผู้เช่าซื้อซึ่งเป็นผู้ใช้ จึงอยู่ในความหมายของการค้าปลีกสินค้าตามบัญชี ข. หมวด ๓ (๑) การค้าปลีกทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค. หรือตามบัญชี ค. หมวด ๑ (๓) การค้าปลีกสินค้าเครื่องจักร เครื่องกลและเครื่องมือท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และเลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาในขณะนั้น ได้มีข้อสังเกตว่า การตีความเกี่ยวกับการประกอบ “ธุรกิจให้เช่าซื้อ” และ “ธุรกิจสิ่งซึ่ง” จะอยู่ในข่ายควบคุมของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ หรือไม่นั้น น่าจะเป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น และอาจก่อให้เกิดปัญหาการตีความในเรื่องอื่นต่อเนื่องตามมาได้ โดยเลขธิการฯ เห็นว่า “ธุรกิจการให้เช่าซื้อสินค้า” และ “ธุรกิจสิ่งซึ่ง” น่าจะเป็นธุรกิจที่มีลักษณะ ๒ อย่างประกอบกัน คือ เป็นธุรกิจการค้าสินค้า (อาจเป็นการขายปลีกหรือ ขายส่ง) กับธุรกิจการให้สินเชื่อ กล่าวคือ ธุรกิจการให้เช่าซื้อสินค้า (สินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค) น่าจะมีลักษณะเป็นการค้าปลีกสินค้า ประกอบกับการให้สินเชื่อแก่ผู้บริโภค (consumer credit) ส่วนธุรกิจสิ่งซึ่ง (เครื่องจักรขนาดใหญ่ เครื่องบิน) น่าจะมีลักษณะเป็นธุรกิจการให้สินเชื่อมากกว่าจะเป็นธุรกิจการค้าสินค้าไม่ว่าค้าปลีกหรือค้าส่ง เพราะในธุรกิจสิ่งซึ่งนั้นเงื่อนไขเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ของสินค้าที่มีการสิ่งซึ่งมีลักษณะเป็นหลักประกันการให้สินเชื่อมากกว่าจะมีเจตนาให้มีการขายสินค้า ซึ่งธุรกิจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อนี้มีได้ปรากฏอยู่ในรายชื่อของธุรกิจทางพาณิชย์กรรมหรือธุรกิจประเภทอื่นของคนต่างด้าวแต่อย่างใด ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมธุรกิจของคนต่างด้าว (ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑) จึงอาจมีข้อบกพร่อง คือ มิได้มีการแยกประเภทธุรกิจให้ตรงกับ “ลักษณะสำคัญ” ของธุรกิจตามความเป็นจริง ธุรกิจที่มีลักษณะผสมจึงมีปัญหาและต้องอาศัยการตีความกฎหมาย ไม่สามารถอธิบายและให้เหตุผลได้โดยเด่นชัดและชัดเจนโต้แย้งได้เท่าที่ควรจะเป็น จึงเป็นเรื่องที่กรมทะเบียนการค้าจะนำมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงกฎหมายได้หากเห็นสมควร

เมื่อคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวได้พิจารณาคำขอของบริษัทฮอนด้า ลิสซิ่งฯ ประกอบกับความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ แล้ว คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบในการอนุญาตให้บริษัท ฮอนด้า ลิสซิ่งฯ ประกอบธุรกิจให้เช่าแบบลิสซิ่งรถยนต์นั่งยี่ห้อฮอนด้าตามบัญชีสาม (๒๑) และให้บริการกู้ยืมเงินแก่บริษัทในเครือตามที่คณะอนุกรรมการฯ เสนอ ส่วนการประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์นั่งยี่ห้อฮอนด้า คณะกรรมการฯ มีความเห็นแตกต่างเป็น ๒ ความเห็น ดังนี้

ความเห็นที่ ๑ ให้ถือตามคำวินิจฉัยและข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ว่า ธุรกิจให้เช่าซื้อทรัพย์สินเป็นการประกอบธุรกิจการค้าปลีกสินค้าบวกกับการให้สินเชื่อ

ความเห็นที่ ๒ เห็นว่า การให้เช่าซื้อทรัพย์สินเป็นเอกเทศสัญญา จึงควรถือเป็นธุรกิจบริการประเภทให้เช่าซื้อทรัพย์สินเป็นเอกเทศต่างหากจากการค้าปลีกและการให้สินเชื่อ

อย่างไรก็ตาม ในขั้นที่สุดคณะกรรมการฯ ไม่ได้วินิจฉัยว่าจะจัดประเภทธุรกิจให้เข้าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจประเภทใดตามบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ แต่เห็นว่า เป็นธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมในการแข่งขันประกอบธุรกิจกับคนต่างด้าว จึงไม่อนุญาต ให้บริษัท สอนต้า ลีสซิงฯ ประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อรถยนต์นั่งยี่ห้อสอนต้า

ในการนี้ บริษัทสอนต้าฯ ผู้ยื่นคำขออนุญาตได้โต้แย้งว่า หากถือตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยวินิจฉัยไว้ คือ ธุรกิจให้เข้าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจการค้าปลีกบวกกับการให้สินเชื่อ ผู้ขออนุญาตจะสามารถประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อทรัพย์สินรถยนต์นั่งยี่ห้อสอนต้าได้โดยไม่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ เพราะไม่เข้าตามบัญชีสาม (๑๔) (การค้าปลีกสินค้าที่มีทุนขั้นต่ำรวมทั้งสิ้นน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท) เนื่องจากบริษัทมีทุนจดทะเบียนเกินกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นว่าธุรกิจให้เข้าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจประเภทใดตามบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ นั้น เป็นปัญหาข้อกฎหมาย ซึ่งมีความเห็นแตกต่างกันและไม่อาจหาข้อยุติได้ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

(๑) ควรจะยึดถือตามคำวินิจฉัยและข้อสังเกตเดิมของคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ธุรกิจให้เข้าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจการค้าปลีกสินค้าบวกกับการให้สินเชื่อ หรือควรถือว่าเป็นธุรกิจบริการประเภทให้เข้าซื้อทรัพย์สินเป็นเอกเทศต่างหากจากการค้าปลีกและการให้สินเชื่อ

(๒) เนื่องจากการค้าปลีกสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำรวมทั้งสิ้นน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท หรือที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าน้อยกว่ายี่สิบล้านบาท เป็นธุรกิจตามบัญชีสาม (๑๔) ดังนั้น หากถือว่าเป็น การให้เข้าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจการค้าปลีกสินค้าบวกกับการให้สินเชื่อตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยวินิจฉัยไว้ คนต่างด้าวที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไปสามารถประกอบธุรกิจการค้าปลีกได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจะครอบคลุมถึงการประกอบธุรกิจให้เข้าซื้อทรัพย์สินด้วยหรือไม่ หากไม่ครอบคลุมจะต้องให้คนต่างด้าวนั้นขออนุญาตเพิ่มเติมในส่วนของการให้สินเชื่อ หรือจะต้องขออนุญาตตรงตามลักษณะของธุรกิจคือ ให้ขออนุญาตประกอบธุรกิจบริการให้เข้าซื้อทรัพย์สิน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อหารือข้างต้นโดยมีผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่ามีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ การให้เข้าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจประเภทใด ตามบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

ตามที่คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวมีความเห็นว่า ธุรกิจการให้เข้าซื้อ ทรัพย์สิน (Hire-purchase) ที่บริษัทสอนต้า ลีสซิงฯ ขออนุญาตประกอบธุรกิจ เป็นธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันกับคนต่างด้าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้อพิจารณาจึงมีเพียงว่า ธุรกิจการให้เข้าซื้อทรัพย์สินจะเป็นกรณีตาม

(๑๔) หรือ (๒๑) ของบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

ตามประเด็นหรือดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีที่หารือนี้เป็นปัญหาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ การพิจารณาว่า เรื่องใดอยู่ในธุรกิจประเภทใดของกฎหมายดังกล่าว จึงต้องพิจารณาจากบทบัญญัติและความมุ่งหมายของกฎหมายที่ใช้บังคับกับกรณีนั้นเป็นหลัก ในเรื่องของการให้การให้เช่าซื้อทรัพย์สินนั้น บัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติระบุไว้โดยตรง แต่ได้ระบุธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าวรวม ๒๑ รายการ โดยระบุประเภทธุรกิจโดยตรง ๒๐ รายการ ได้แก่ (๑) ถึง (๒๐) และในรายการ (๒๑) ระบุคลุมถึงการให้บริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวงยกเว้นธุรกิจบริการใดไว้ ธุรกิจบริการใดๆ นอกจากกิจการที่ระบุไว้ใน (๑) ถึง (๒๐) แล้ว ก็อยู่ในข่ายของ (๒๑) ทั้งสิ้น ปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปก็คือว่า ธุรกิจการให้เช่าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจบริการหรือไม่

สำหรับปัญหานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า ธุรกิจการให้เช่าซื้อทรัพย์สินเป็นธุรกิจบริการ ทั้งนี้ เป็นการสอดคล้องกับการจำแนกประเภทธุรกิจบริการ (Central Product Classification (CPC)) ขององค์การสหประชาชาติ ที่ได้นำมาใช้ในการจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ของ WTO^๒ โดยจัดให้ Leasing or rental services อยู่ในประเภทธุรกิจบริการ^๓ แม้ CPC จะมีได้กล่าวถึงการให้เช่าซื้อทรัพย์สินไว้โดยตรง แต่กล่าวถึง Leasing และ rental service อย่างไรก็ตาม ทั้งลีสซิ่ง(Leasing) และการให้เช่าซื้อทรัพย์สินต่างก็มีลักษณะทั่วไปเป็นการให้เช่า^๔ มีความแตกต่างกันในรายละเอียดบางประการเท่านั้น

^๒ CPC เป็นระบบการจำแนกประเภทธุรกิจที่เกิดขึ้นจากผลการประชุมของ statistical commission ครั้งที่ ๑๙ ในปีพ.ศ. ๒๕๑๙ ที่จะรวบรวมการแบ่งประเภทธุรกิจต่างๆ ที่จัดทำขึ้นโดยสหประชาชาติ ประชาคมยุโรป และ Council for Mutual Economic Assistance ไว้เป็นระบบเดียวกัน ซึ่งระบบดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้อ้างอิงในการจัดทำ ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ; ข้อมูลจาก <http://unstats.un.org>

^๓ CPC Ver. 1.1 code 73111

Section 7 Financial and related services; real estate services; and rent services

Division: 73 – Leasing or rental services without operator

Group: 731 – Leasing or rental services concerning machinery and equipment operator

Class: 7311 – Leasing or rental services concerning transport equipment

Subclass: 73111 – Leasing or rental services concerning cars and without operator

^๔ “lease-purchase agreement” A rent-to-own purchase plan under which the buyer takes possession of the goods with the first payment and takes ownership with the final payment. ; Black’s Law Dictionary, 7th edition, (St.Paul: West Group, 1999) p.900.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) จึงเห็นว่า การถือว่าธุรกิจการให้เช่าซื้อทรัพย์สิน เป็นธุรกิจบริการ น่าจะตรงกับความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ ที่เป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามความตกลงองค์การการค้าโลก ดังปรากฏในหมายเหตุท้าย พระราชบัญญัติ^๕

๒. การจะนำเอาความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๗) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งตีความประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ พ.ศ. ๒๕๑๕ มาเป็นเกณฑ์พิจารณาประเภทของการประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ไม่น่าจะกระทำได้ เพราะประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปแล้วโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ^๖ และความมุ่งหมายของกฎหมายก็ต่างกัน ดังจะเห็นได้จากความในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ ที่มีว่า “...โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ออกใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว และมีหลักการบางประการไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ การลงทุน และการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” ซึ่งเมื่อพิจารณาความหมายและขอบเขตของถ้อยคำที่ใช้เฉพาะกฎหมายแต่ละฉบับ เห็นได้ว่า มีความแตกต่างกัน เว้นแต่ถ้อยคำสามัญ

นอกจากนั้น ในด้านเนื้อหา ความเห็นที่ว่า การให้เช่าซื้อเป็นการประกอบธุรกิจการค้าปลีกนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า ไม่น่าจะสอดคล้องกับหลักกฎหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๒ การให้เช่าซื้อเป็นการเอาทรัพย์สินออกให้เช่าและให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้น หรือจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า สำหรับการค้าปลีกสินค้าตาม (๑๔) ของบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ น่าจะเป็นการขายปลีก โดยเปรียบเทียบว่าเป็นกรณีต่างกับการค้าส่งสินค้าตาม (๑๕) ของบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ ซึ่งน่าจะเป็นการขายส่ง และการขาย เป็นการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์จากผู้ขายไปยังผู้ซื้อ^๗ ซึ่งแตกต่างจาก

มาตรา ๕๗๒ อันว่าเช่าซื้อนั้น คือ สัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขาย ทรัพย์สินนั้นหรือจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านั้นคราว

^๕ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ... เพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันในการประกอบธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประเทศไทยโดยรวม ทั้งยังเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๖ มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๕๕๘ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายนั้น ย่อมโอนไปยังผู้ซื้อ ตั้งแต่ขณะเมื่อได้ทำสัญญาซื้อขายกัน

การเช่าที่ไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ แต่เป็นการให้สิทธิครอบครองหรือใช้สอย สำหรับการเช่าซื้อ กรรมสิทธิ์ก็ยังมิได้โอนไปในขณะทำสัญญา^๔ เช่นกัน

๓. คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีความเห็นว่า ธุรกิจการให้เช่าซื้อทรัพย์สินมีลักษณะใกล้เคียงกับธุรกิจสินเชื่อซึ่งมากกว่าจะเป็นธุรกิจการค้าปลีกสินค้า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้มีการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจสินเชื่อแล้ว การพิจารณาคำขออนุญาตประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อทรัพย์สินที่ยื่นขออนุญาตมาในคราวเดียวกัน โดยผู้ขอรายเดียวกันให้แตกต่างกันออกไปจะต้องมีเหตุผลของข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงอื่นที่หนักแน่น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) จึงเห็นว่าธุรกิจการให้เช่าซื้อทรัพย์สินอยู่ใน (๒๑) ของบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๔๖

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น